

Anna Kujawa

OCHRONA GRZYBÓW – CZAS NA REFORMY! KOLEJNY GŁOS W DYSKUSJI

Conservation of fungi – time for reforms!
Another opinion

ABSTRAKT: Rozważono potrzebę aktualizacji listy gatunków grzybów chronionych oraz czerwonej listy według kryteriów IUCN. Zwrócono uwagę na konieczność reformy w zbieraniu podstawowych danych o stanowiskach gatunków rzadkich i chronionych oraz na konieczność szerszej edukacji ekologicznej i sozologicznej.

SŁOWA KLUCZOWE: ochrona gatunkowa grzybów, gatunki zagrożone

ABSTRACT: The need for updating the list of protected species of fungi and the red list in accordance with IUCN criteria was discussed. The necessity for a reform in collecting basic data on rare and protected species locations was pointed out as well as the necessity for a broader environmental and sozological education

KEY WORDS: species protection of fungi, threatened species

Wstęp

Ochrona grzybów - czas na reformy! To hasło stało się motywem przewodnim referatu wygłoszonego na sesji wiosennej zorganizowanej w dniach 20-22 kwietnia 2012 w Łagowie przez Klub Przyrodników. Temat ochrony grzybów był przeze mnie poruszany w ostatnich latach kilkakrotnie (np. Kujawa 2007, 2010). Jest to temat o tyle wart uwagi, że stajemy przed koniecznością wypracowania nowej listy gatunków chronionych grzybów obejmującej przede wszystkim gatunki najbardziej zagrożone w Polsce, które w wyniku działań ochronnych mogą zostać uratowane przed wyginięciem.

Czas na nową listę gatunków chronionych i nową czerwoną listę?

W Polsce ochroną ścisłą objętych jest niemal 100 gatunków grzybów wielkoowocnikowych

(Rozporządzenie... 2004), 10 razy tyle uznano za zagrożone wyginięciem i umieszczono na czerwonej liście (Wojewoda i Ławrynowicz 2006). Do tej pory stwierdzono na terenie kraju występowanie 4250 gatunków grzybów wielkoowocnikowych (Wojewoda 2003, Chmiel 2006, Mułenko et al. 2008, Kujawa 2012). Szacuje się, że jeszcze około 1000 gatunków jest obecne w naszym kraju, ale nie zostały znalezione (Wojewoda 2003). Dane o biologii, wymaganiach ekologicznych i rozmieszczeniu w Polsce wielu gatunków są niekompletne. Bez takich danych nasza wiedza o tym, jak chronić najbardziej zagrożone gatunki i ocena, które są faktycznie najbardziej zagrożone, jest trudna i oparta głównie na intuicji i przypuszczeniach. Istnieje zatem pilna potrzeba zarówno opracowania nowej edycji czerwonej listy według kryteriów IUCN (Dahlberg i Mueller 2011), jak i podjęcia działań zmierzających do powszechniejszego zbierania danych o stanowiskach gatunków grzybów wielkoowocnikowych i ich udostępniania. Listy opracowane według